

GLAS

SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Leto (año) XXXI, 5 EL VOCERO DE LA ACCION CULTURAL ESLOVENA september-oktober (sept.-oct.) 1984

Narodnostna ohromelost

Naravno in po zdravi logiki bi mogli pričakovati, da bi naša domovina – Slovenija, dajala nam, drobem, razkropljenim po tujih deželah, dober zgled in pogum pri delu za ohranitev slovenstva med mladim rodом. Namesto tega se upirajo naše oči v narodnostno ohromelost in kulturni mrak, ki pokriva domovino, in zaznavamo načrtno davljenje slovenskega jezika ter zaničevanje naše tisočletne kulturne, s trdim delom pridobljene dediščine. Slovenec ni več gospod na svoji zemlji. Zdaj mu grozijo vzeti še jezik v šolah, ki mu ga je sam Bog dal, da bi mu služil k svobodni rasti in življenju. Po tvorni nesvobodi hočejo potisniti slovenski narod še v duhovno sužnost, kjer ostanejo samo še upi, boleče hrepene nje po pravici in lepoti ter brezupni klici po dobroti...

Dr. Jože Krivec, na 24. obletnici Slovenskega doma v Carapachaju, 6. maja 1984.

„Meddobje je s svojim 20. letnikom došlo 30. leto življenja izdajateljica SKA. Še v teku tega jubilejnega leta organizacije, vsaj do februarja 1985, bo izšla naslednja dvojna številka tega 20. letnika. Do februarja 1986 pa upamo izdati naslednji 21. letnik, če le mogoče v štirih posameznih številkah. Izhajanje „Meddobja“ je pogojeno po več činiteljih: piscih, uredništvu, tiskarni in naročnikih. Le-ti slednji boste k rednemu izhajanju pripomogli tudi z vplačilom prispevka ob naši umetniški loteriji! Pro-

dvajseti letnik revije meddobje

V jubilejnem 30. letu Slovenske kulturne akcije izhaja prva dvojna številka 20. letnika revije Meddobje. Kakor zadnja zvezka, je tudi ta številka zajeta s 160 stranmi, z likovno prilogo in vabljivo grafično predstavo.

Meddobje je že od svojega početka revija, ki ni samo prostor za srečanje s starimi znanci, ampak je široko odprto glasilo. Kot tako nudi možnosti manj znanim in tudi začetnim pisateljem. Čeprav se te širine ne poslužuje vsak, nikakor ni to znak pomanjkanja gradiva. Zdi se, da urednik France Papež razpolaga z zadostnim materialom, ki ga primerno in uravnovešeno razvršča v klasični zasnovi.

Pesmi so v Meddobju XX, 1-2, prispevali indijski misijonar Jože Cukale (*Dolga je pot*), Milena Merlak (*Počasi se vzpenjam, Iz spanja zbujena, Brezizhodnost, Beseda moči*) in Vladimir Kos (*Polmračen advent, Moja mama, Dejanje nevidnega vetra*).

Bogati del revije so prozna dela, večinoma plod zadnjih dveh literarnih natečajev. Andrej Rot je prispeval črtico *Pot skozi noč*, v kateri prikazuje človeka v toku nezavednega vračanja. Ted Kramolc v črtici *Črni pes* prikaže dogodek iz otroških let, kjer izstopa ne toliko slika mladostne naivnosti, kakor predvsem modrost sivih las. Frank Bükvič v *Stresu* ponovno dokazuje svoj izredni pripovedniški dar. V noveli povdarja nemoč medicine proti duševni napetosti, kot izvoru stresa, kjer se pokaže tudi nemoč človeka boriti se proti okolju. Posebno doživetje je branje Franceta Papeža *Vrata*. Vrata so metafora, ki jo pisatelj uporablja za nebeška vrata, prav tako tudi za slovenska in argentinska vrata, kot sanjsko povračanje v strahote preteklosti, ki je še vedno pomešana z realnostjo. *Tri povestice iz otokov proti skrajnemu vzhodu* Vladimirja Kosa so briljantni sklep literarnega dela revije. To so odlične zgodbe, pisane v dovršenem slogu, ki gledajo na človeške slabosti skozi očala dobrote in življenjske izkušnje.

Pod rubriko eseji in razprave se spet oglašča v Meddobju Milan Kopušar s študijo *Kristus smisel zgodovine*. Cilj študije je prikazati filozofijo zgodovine, ki le v Kristusu dobi smiselni odgovor časovnosti.

Sledijo eseji in razprave, ki so pravtako sad nagradnega natečaja SKA za razpravno prozo. Vinko Brumen v *Naši naglavni grehi* temeljito razčleni nekatere naše – zdomske – napake, kako škodijo, zakaj se pojavljajo, odkod izvirajo itd. Istega avtorja so tudi *Pisma o našem slovenstvu*, kjer v obliki pisem obravnava sledeče probleme: kaj je slovenstvo, kakšno vlogo igra pri narodnosti jezika, v čem obstoji narodno odpadništvo, kaj loči in kaj druži narodnost. Oba eseja sta po svoji vsebini in načinu obravnavanja, ki dopuščata osebno stališče in razgovor, pomembno aktualna.

Dovršena in zanimiva je Leva Detela razprava *Idejno estetske in razvojne razsežnosti slovenskega zdomskega literarnega ustvarjanja*, kjer se avtor sprašuje, ali je slovenska zdomska literatura pojem zase, ali pa le del večploskovne razvejane besedne ustvarjalnosti po letu '45. študijo spremljajo mnogi citati raznih pisateljev in pesnikov.

Pod zaglavjem kritike piše tudi Lev Detela o *Treh knjigah življenja koroške slovenske pesnice Milke Hartman*. Dalje pod zaglavjem Zapisi Andrej Rot poroča o *Izidu literarnega natečaja v spomin na V.V.V. Pippa*, in o izidu natečaja za eseje lanskega leta. Ladislav Lenček piše *O nastajanju Bükvičevega romana „Vojna in revolucija“*, iz 26 pisem pisatelja Bükviča.

Pod rubriko *Ocene* so objavljene recenzije raznih publikacij izpod peresa Toneta Brulca. France Papež pa poroča o tretjem zvezku „Celovškega Zvona“.

Naslovno stran je opremil arh. Božidar Bajuk.

obletnice

dr. rajko ložar - osemdesetletnik

Dr. Rajko Ložar, umetnostni zgodovinar, nekdanji docent za arheologijo na Ljubljanski univerzi, direktor Etnografskega muzeja v Ljubljani, urednik Doma in sveta ter glasila Klas (Narodopisje Slovencev), do upokojitve tudi ravnatelj mestnega muzeja v Manitowocu (ZDA), je 29. avgusta izpolnil 80 let plodnega življenja.

Leta 1933 je izšla Slovenska moderna lirika. Antologijo je uredil Anton Vodnik (1901-1965) „ter s sourednikom Rajkom Ložarjem, ki je napisal zanimiv uvod o razvoju slovenskega lirskega sloga, odkril marsikatero premalo opaženo ali upošteevano vrednoto našega modernega pesništva“. (Slodnjak, Slovensko slovstvo, 1968, 383). 50 letnice te antologije se je lansko leto spomnil Janez Strehovec v Naših razgledih (22. 4. 1983) ter pokazal še vedno aktualne izsledke Ložarjevega Uvoda. V tem uvodu je Ložar prvi prenesel Vebrove filozofske poglede na literarno kritiko. Uporabil je Vebrovo teorijo „lika“ pri interpretaciji lirične pesmi in njene estetske strukture – pa tudi v umetnini kot taki. Vebrova teorija irealnega lika pa ni nič drugega kot predmetno filozofska interpretacija istega predmeta, kakor ga je na novo-tomistični podlagi skušal interpretirati E. Gilson v La Peintre et Réalité.

Dr. Ložar z delavci ob izkopavanju velike nekropole plemena Latobikov pri Mirni peči na Dolenjskem; odkrili so okoli 50 grobov.

Jubilant
dr. Rajko
Ložar

Obširno in pomembno je tudi Ložarjevo delo na področju etnografije in arheologije. Kot kustos muzeja je Ložar skrbel za reševanje rimskega mesta Emone. Izkopal je več kot sto grobov, arheološko registriral in rešil gibljive predmete za zbirko muzeja. Odkrivanje temeljev, zidov, starih rimskih hiš in hišnih skupin (insulae), preje nepoznanih delov najdenih struktur vzdolž akveduktov, cest, tlakov, mozaikov, dvorišč itd., je bilo tedaj edinstveno in žal večji del njegovega dela ni objavljen. Zato tudi željno čakamo izid njegove avtobiografske knjige, ki bo izšla prihodnje leto pri SKA.

Zvest svojemu pogledu na estetiko in filozofijo je Ložar gledal tudi na arheologijo brez običajnih predsodkov. Na področju slovenske predzgodovine zanj ni bilo najvažnejše, da jo postavi v soodnos in zaporednost z ozirom na splošno priznano zgradbo germanske predzgodovinske arheologije – to je pustil za nadaljnja raziskovanja. Važno je bilo za Ložarja predvsem vprašanje, če je v naši kulturi kakšen element, ki dopušča prevzem neodvisne evolucije, vsaj v kakem členu predzgodovine.

Vsekakor je postalo jasno, da ni naša predzgodovinska kultura teritorij, kjer bi bilo tuje izvažanje prevladujoče; nasprotno, ustvarili smo svojsko provinco s povsem neodvisnim razvojem oblik in načinov. Na področju etnografije je pomembna priprava in ureditev zbornika Narodopisje Slovencev v dveh delih. Napol tiskani drugi del so po Ložarjevem odhodu v emigracijo dokončali drugi. To je še danes eden najvažnejših virov za spoznavanje naše etnografije.

V XIX. letniku Meddobja je dr. Ložar izdal študije o jeziku, narečju in govoru ter O jezikoslovni in literarni-kritični klasifikaciji koroškega windisch-idioma.

Dr. Rajku Ložarju, članu in prijatelju SKA, iskrene čestitke in hvaležno priznanje za opravljeno delo!

franc sodja - sedemdesetletnik

Zadnji dan avgusta je v Torontu obhajal sedemdesetletnico življenja veliki prijatelj Slovenske kulturne akcije, član njenega teološkega odseka, misijonar Družbe sv. Vincencija Franc Sodja. V nenavadnih razmerah, kjer morda najbolj izstopa poseg poveljne jugoslovanske „pravice“, zaradi katere je moral prebiti pet let prisilnega dela in še kasneje izselitev zaradi ovir domačega režima, je Franc Sodja pokazal neizmerno vztrajnost in sposobnost kot duhovnik in kot kulturni delavec. Čeprav se zaradi omenjenih ovir in drugih, ni mogel posvetiti delu v misijonskih pokrajinah, je bilo njegovo delovanje v zaledju izrednega pomena pri skrbi za slovenski misijonski tisk in slovenske misijonarje ter pri vzgoji novih misijonarjev. Franc Sodja je pri založbi Baragovega misijonišča izdal več knjig: *Prebodeno srce* (1961), *Pred vrati pekla* (1962), *Duhovne vaje* (1962 in 1965), *Kraljica apostolov* (1963 in 1972), *Meditacije* (1967), *Vincencijeva podoba* (1971), *Lepo je biti mlad* (1971, 1979 in 1984), *Glejte že sonce zahaja* (1975 in 1979), *Trenutki molka* (1978), pri Mohorjevi družbi v Celovcu

Našli so pot (1964), v Torontu *Križev pot ob Goršetovem križevem potu* v cerkvi Breznadežne v Torontu (1963). Nekatere od navedenih knjig so doživele ponatise, kakor kažejo letnice med oklepaji.

V njegovih knjigah ter spisih, katerih je mnogo v Katoliških misijonih (Bs. As.) in Božji besedi (Torontu), ter v njegovem vzgojiteljskem delu (bil je več kot 15 let vodja Misijonskega zavoda) se kaže izredna kulturna razgledanost, življenjska izkušnost in globoko – tudi pesniško – čutenje.

Francu Sodju izrekamo iskrene čestitke ter mu želimo božjega blagoslova in še mnogo let plodnega misijonskega in kulturnega delovanja.

Po poročilu „Dela“, z dne 8. 7. 1984. je Balantičeva zbirka „Muževna stehlika“ postala uspešnica (best seller) v knjigarni Cankarjeve založbe. Kdo bi si mislil, da bo štiri-deset let zamolčevani in v Grahovem tragično zgoreli pesnik-videc zbudil toliko zanimanje pri mladih?

Pismo iz Tokija v deževni dobi

Dragi Glas!

Med 3-4 in Tvoje pismo za marec-junij 1984 sta me dosegla 30. maja t. l. in za oboje sem Ti iz srca hvaležen. A tista značka na Tvojem pismu „marec-junij“ me je vrгла iz tira tekočega pričakovanja; dvakrat sem jo moral preveriti, ker se mi je zdelo, da sem zapadel dremavici, ki se loteva ljudi na tem otoku v deževni dobi. Glas bi vendar moral prinašati informacije na tekočem! Še zdaj se mi zdi, da nekaj ni v redu; morda je temu kriva kakšna nova inflacija pod južnimi zvezdami. Dokler ne zvem od Tebe kaj podrobnega, se nočem vdajati ugibanju. Upam, da je to le meddobje, drugače od našega ljubelega Meddobja, ki ima zmeraj težave z matematiko mescev in let.

Kot sem Ti bil omenil v naslovu – dežuje. Včasih močno, včasih le zaznatno, a zrak ostane vlažen, kot da nas hoče spominjati na Tihni ocean, ki nas obdaja in na katerega smo se preveč navadili: v bistvu gre za vodo in voda je čudovit umotvor, čeprav je eno njenih imen le spojina dveh vodikovih in enega kisikovega atoma. Deževna doba je blagoslov, posebno za naš osrednji otok: riž gre v klasje, podtalne struge se napolnijo, zelenjava in cvetice na novo zadihajo. 187 strani Medu 3/4 (XIX; 1983) je prava zakladnica (osem strani črno-belih slikarskih in kiparskih reprodukcij ni všteti; ali bi se jih raje dalo še popolneje fotografirati, da črno-beli kontrast vsaj do neke mere nadomesti bistveni doprinosi barv?). Pesništvo, pripovedništvo, dramatika, literarna kritika, esejistika in znanstveno razpravljanje nudijo novo duševno hrano slovenskemu človeku in mu širijo obzorje, ki se tako rado nagiba k eni sami stvari razsežnosti; menda ker je tesno povezano s tem, kar človek misli, čuti in dela odnosno česar ne dela.

Kot sem Ti bil omenil na začetku – dežuje, a skoz dež kukajo cvetlične kepe na grmih, ki jim pravimo (po naše izgovorjeno) adžisaj, z mednarodnim latinskim imenom hydrangea. Barve teh rož se v teku deževne dobe prelivajo, v več ali manj dolgih presledkih, iz zeleno-bele barve v sinjo, modro in vijolično, z vmesnimi prehodi in rumenem in rdečem. Rotova ugotovitev v uvodniku, da je nočitev ali umirjenost kalup ustvarjalnosti („El ocio da forma a la palabra“ str. 141), mi tokrat jemlje breme z rok pisanja: za Brumnovo razpravo „Od spoznavnosti do dokaznosti božjega bivanja“, za Ložarjevo „O jezikoslovnih in literarno-kritični klasifikaciji koroškega Windisch-idioma“, in za Grebenčevo „Dokumentirano Stično...“ (ki jo še zmeraj prebiram) si bom vzel umirjen čas v japonskih gorah, kamor upam iti v začetku julija, če Bog da. To so tehtne stvaritve za tehtno misel. Zmeraj tiše dežuje, so tehtne postaja, nekje se trgajo oblaki. Naj se za hip ustavim pri „Petih sonetih“ Doložes M. Terseglavove str. 154-156. Najbrž bo treba vzeti besedo „sonet“ v širokem, celo prenesenem pomenu: takoj v začetku pesmi Plovba je le devet zlogov in to moti harmonijo, posebno ob ponovnem branju: v pesmi Spomin je pet takšnih osem-zlogovnih vrstic, sicer se vrstijo deset – in enajst – zlogovne vrstice. V pesmi Molitev starega izgnanca – moti deveta vrstica, kjer se ritem poruši zaradi zmešnjave med dolgimi in kratkimi zlogi; „to prosim Te, da daš mi, Bog, spoznati“ bi lahko bil z istimi besedami izražen ritmično pravilen verz. Naj gre za tkzv. Petrarcovo sonet ali pa za tkzv. angleškega ali Shakespearovega, dosledna zgradba iz deset – ali enajstzlogovnih vrstic, ki se v enakomernem ritmu ponavljajo, da tvorijo celoto 14 vrstic – to se zdi značilnost soneta vsaj z ozirom na obliko. Izmed teh Petih sonetov imata Spomin in Molitev starega izgnanca – vsak po 16 vrstic. Izmed peterih motivov teh pesmi se trije dotikajo morja in prav po tem vplivajo osvežujoče. Pesniška sila se razodeva v vseh petih pesmih, a zdi se mi, da pesnik mora upoštevati ritem in tehtati posamezne slovenske besede, ali jih ritem prenese; brez ritma si pesmi ni morem misliti, tudi če gre za tkzv. svoboden verz.

dogajanja

Dr. Velikonja Jože o izseljenskih problemih v DRAGI 1984.

Pod naslovom „Kje, domovina, si?“ je na znanih vsakoletnih slovensko-kulturnih srečanjih v Trstu sodeloval tudi naš ustvarjalni član, univ. profesor dr. Jože Velikonja, ne sicer osebno, ampak s svojim elaboratom, ki je tudi GLASU prišel v roke. Razprava je analiza izseljenstva v njegovi različnosti in vprašljivosti slovenskega kulturnega življenja v njem. Zaradi posebne zanimivosti objavljamo zaključne besede v razpravi, ki govore o prihodnosti in pomenu slovenstva v izseljenstvu:

„Bodočnost je v rokah mladih ljudi: v matični Sloveniji, v Sloveniji za mejami, kakor tudi v Sloveniji v svetu. V matični Sloveniji se uveljavlja povojni rod; v zdovski Sloveniji ta povojni rod obstaja iz dveh komponent, ki sta si različni po današnji aktivnosti in izgledih za bodočnost. Prva komponenta so zunaj rojeni potomci slovenskih izseljencev, ki govorijo in delno tudi mislijo slovensko. Pravim delno, kajti obdani od neslovenskega sveta so prisiljeni živeti tudi „neslovensko“ življenje. V Argentini je po zaslugi slovenskih sobotnih šol in živahnega kulturnega ustvarjanja ta komponenta dokaj močna. Med njimi je nekaj sto izobražencev. Ta rod je bil zame največje presenečenje ob mojem obisku Argentine letos pomladi. Ta komponenta je dokaj majhna v Kanadi, neznatna v ZDA.

Druga komponenta so izven Slovenije rojeni, ki se zavdajo slovenskega pokolenja, so še vedno delni nosilci slovenskih prvin, po katerih se ločijo od soseščin, ki jih obdajajo, vendar je njihov posredovalni jezik neslovenski, njihovo mišljenje skoraj povsem neslovensko. Večina v Severni Ameriki rojenih otrok slovenskih izobražencev pripada tej skupini.

Obe komponenti predstavljata silno vrednoto za slovenstvo v svetu. Matična Slovenija in zamejska Slovenija naj bi se z njima okoristili, čeprav je stik z njima marsikdaj težak in dokaj različen. Stik s tem novim rodom bo okrepil zamejsko Slovenijo in bi bil silno koristen matični Sloveniji, obenem bi pa mlademu rodu v tretji Sloveniji pomagal, da spominski svet staršev in starejše generacije nadomestijo s konkretno sliko sodobne Slovenije.“

Dr. Franc Rode CM, ki je imel pred meseci pri SKA predavanje o Sovjetski Zvezi in se je vrnil v Vatikan, kjer je desna roka nadškofu Poupardu pri vodstvu Tajništva za neverne, je bistveno sodeloval pri mednarodnem simpoziju o znanosti in veri, ki se je obhajal v Ljubljani. O tem nam piše sledeče:

„Teden potem, ko sem se vrnil v Rim, sem z Msgr. Poupardom odšel v Ljubljano, kjer smo imeli Mednarodni simpozij o znanosti in veri. Iz „Družine“, ki jo berete, se ne da ustvariti natančne ideje o poteku tega pomembnega srečanja. Naj povem, da je bilo to za Cerkev, po prepričanju navzočih, velik uspeh. Imeli smo odlično mednarodno zasedbo: teologi, filozofi, znanstveniki, in krščanska misel je v prostorih Slovenske akademije zablestela v vsej svoji moči in svobodi.

Pred par dnevi sva bila z Msgr. Poupardom na kosilu pri papežu, da sva mu poročala o poteku simpozija. Očitno je bil vesel našega uspeha in nama je zanj čestital. Dejal je, naj izkoristimo vsako priložnost za podobna mednarodna srečanja.“

Vem, da Tvoj poštni predal ne prenese predolgega pisma, zato končam. Skozi deževne kaplje na veji pred oknom Te z vdanim smehljajem pozdravlja Tvoj daljnovzhodni dopisnik

Vladimir Kos.

umetniška loterija ska

V prejšnjem GLASU smo oznanili našo umetniško loterijo, ki jo je omogočilo šest slovenskih likovnih ustvarjalcev z darovi desetih svojih umetnin, katerih seznam smo tedaj objavili in tudi podobe treh od njih. Tu objavljamo spet nekaj fotografij teh umetnin: Ženski akt Franceta Ahčina in Pokrajino Ivana Bukovca, ostale bodo objavljene v prihodnji številki Glasa.

S to loterijo bo lepo število izvirnih del naših izseljenskih ustvarjalcev krasilo slovenske domove, s prodajo srečk pa bo vsaj malo pomagano Slovenski kulturni akciji v kritje stroškov njenega delovanja.

Z zadnjim Glasom smo poslali po eno loterijsko srečko vsem, ki prejema ta naš list, in smo jih povabili, da srečko odkupijo, s čimer pridejo v poštev pri žrebanju, in da našo organizacijo s tem ob njeni tridesetletnici podpro. Cena srečke je 10 dolarjev v deželah izven Argentine, v Argentini pa odslej, radi razvrednotenja valute, 800 pesov. Čeprav je čas za odkup teh srečk do 10. decembra, se že zdaj oglašajo prejemniki Glasa, naši prijatelji, in pošiljajo kupnino srečke z odgovarjajočim kuponom. Tu povdarjamo, da naj se kupljena srečka ohrani in pošlje nam samo manjši kupon srečke, na katerega je napisati osebne podatke in naslov lastnika srečke.

Vsem onim, ki so srečke že kupili, se prav lepo zahvalujemo! Lepo se pa priporočamo tudi vsem drugim, da nam kupnino srečke s kuponom čim prej pošljejo, zlasti one v Argentini, ker se cena srečke radi razvrednotenja pesa stalno dviga.

Do žrebanja bodo imele pravico le plačane srečke.

Kupnino in kupone je treba poslati oziroma oddati na sedežu SKA ali v Dušnopastirski pisarni v Slovenski hiši v Buenos Airesu, po pošti pa na naslov Alojzij Rezelj, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires 1407, Argentina.

kulturni večeri

V prejšnjem GLASU za julij/avgust smo na kratko poročali o prvih štirih kulturnih večerih v Buenos Airesu, ki so bili: Predstavitve dr. Bukvičevega romana Vojna in revolucija, predavanje dr. Franceta Rodeta CM o Sovjetski zvezi, klavirski koncert Antona Solerja in predavanje dr. Jožeta Velikonje o slovenskih izobrazencih v ZDA.

V naslednjem naj še bolj na kratko, vsaj za kroniko tovrstnega prizadevanja SKA v Buenos Airesu poročamo o naslednjih osmih kulturnih večerih letošnje sezone.

Peti kulturni večer je bil v veliki dvorani Slovenske hiše, in sicer ga je nudil slovenski baritonist Janez Vasle s sodelovanjem odlične pianistke Haydée Trinka. V prvem delu je naš ustvarjalni član na letošnjem koncertu pel Schumannove Dichterliebe Op. 48, v drugem pa nam je podal 8 slovenskih narodnih pesmi. Večer je bil v soboto, 12. maja.

Filozofsko predavanje dr. Vinka Brumna o Dobrem in vrednem je bil predmet šestega kulturnega večera. Priznani naš redni predavatelj je to pot razgrnil pred nami, kako pomembno je razlikovati med dobrim in med vrednim. Predavateljevim zgolj filozofskim razmotrivanjem smo tokrat toliko lažje sledili, ker je govoril pristo in celo grafično na tabli pojasnjeval svoja solidna izvajanja. Vsebinsko razprave je objavila „Svobodna Slovenija“, skoraj gotovo pa predavanje izide v Meddobju.

Sedmi kulturni večer je bil posvečen 400 letnici Dalmatinove Biblije, ki jo je udeležencem predstavil dne 22. junija za SKA nova predavateljska moč Tone Brule z vso razkošnostjo zgodovinskih in literarnih pripomb ter pri tem opozoril na marsikaj, kar je bilo za mnoge povsem novo, na primer o razlikah med nemškimi in slovenskimi reformatorji, češ da se slednji niso toliko oddaljili od katoliškega verovanja kakor nemški.

Če je v lanski sezoni dr. Brumen predaval o filozofski nedokaznosti božjega bivanja, ko je razlagal, da s čisto filozofskimi uvidi Boga ne moremo dokazati, nam je pa letos na osmem kulturnem večeru dr. p. Alojzij Kukovica S.J. v predavanju „Kaj pravi teologija o dokaznosti božjega bivanja“ razlagal stališče teološke vede o tem.

Po povratku tajnika SKA Andreja Rota s potovanja je ta na devetem kulturnem večeru podal svoje vtise s potovanja po ZDA, Kanadi, Evropi in posebno Sloveniji pod kulturnim vidikom, ki so bili za v Argentini rojenega našega člana kulturno rodovitni zaradi srečanj s kulturniki in kulturnimi ustanovami tamkaj.

Na desetem kulturnem večeru je vodja literarnega odseka France Papež podal sadove zadnjega literarnega natečaja V.V.V., ki je rodil trinajst črtic devetih različnih avtorjev slovenskega izseljenstva, katerih najpomembnejše je predavatelj z bralnim sodelovanjem gledališkega odseka analiziral, dva od literatov, dr. Jože Krivec in Tone Brule, sta pa sama prebrala odlomke svojih del.

Enajsti kulturni večer je bil že tretji glasbeni v veliki dvorani Slovenske hiše. 7. septembra sta na njem ob razprodani dvorani operna pevka Bernarda Fink, mezzosopraniistka, in njen brat, baritonist Marko Fink, s sodelovanjem pianistke Haydée Trinka pripravila koncert solospjevov in duetov, na katerem sta ob številnih primerih klasičnih, argentinskih in slovenskih komponistov pokazala svojo visoko pevsko raven.

Dva tedna nato, 22. septembra je dvanajsti kulturni večer, prav tako v veliki dvorani Slovenske hiše ob to pot skromni udeležbi (ki gre pač na rovaž večkratnega nastopanja tega zbora v slovenski skupnosti) nudil izbrani publikii koncert slovenskega komornega zbora, ki ga organizatorno in strokovno vodi Anka Savelli Gaserjeva. Izvajanje 22 kompozicij argentinskih in še v večji meri slovenskih avtorjev je dokazalo, da je ta zbor sedaj pač najvišje, kar imamo zborovskega petja v slovenski skupnosti v Argentini, saj ga pa tudi sestavljajo izbrani pevci iz vrst prejšnjih slovenskih zborov.

H koncu še pripomba: Ob napovedovanju teh 12 dosedanjih kulturnih večerov SKA v Buenos Airesu smo napravili

Operna pevka Bernarda Fink, mezzosopran, in njen brat Marko Fink, baritonist, član buenos-aireskega Filarmoničnega zbora, ki sta ob napolnjeni veliki dvorani Slovenske hiše v Buenos Airesu v okviru Slovenske kulturne akcije nudila rojakom in argentinskim gostom nadvse kvaliteten koncert.

pomoto, da nismo upoštevali enega. Koncert slovenskega komornega zbora torej ni bil enajsti kulturni večer, kot je bilo oznanjeno, ampak dvanajsti.

Naslednji kulturni večeri letošnje sezone:

20. oktobra: Predavanje dr. Katice Cukjati o temi: Narodna zavednost in emigracijska mladina.

10. novembra: Mons. dr. Mirko Gogala: Vloga laika v Cerkvi v luči novega cerkvenega zakonika.

24. novembra: Predstavitve knjige dr. Ignacija Lenčka: Rast v resnici in ljubezni. Izbor njegovih spisov. Predstavi knjigo dr. Vinko Brumen.

V sredi decembra je predvidena skromna proslava tridesetletnice SKA z zahvalno mašo in prijateljsko večerjo, h čemur bodo povabljeni pred vsem vsi ustvarjalni člani, pa tudi drugi prijatelji naše ustanove. Podrobnosti bomo objavili v prihodnjem GLASU.

iz novih knjig

Pisatelj Frank Bükvič kritikom romana „Vojna in revolucija“. (Odlomki iz obširnejšega zapisa.)

(Nadaljevanje.)

Če to uredimo, potem ne boste sprejemali takšnih pisem, da „bi ta knjiga morala iziti v Ljubljani, ker povzdiguje partizanstvo, domobrance pa kaže kot kretene“. Uboga para, romana ni preštudiral. Jaz sem prikazal domobrance predvsem z Verinimi očmi, ki so jo ujeli. In Vera je bila partizanka, pod vplivom Nika in komunistične propagande. Ali naj bi bila za domobrance, borila pa se na strani svojega ljubelega za partizane in proti domobrancem? Takšnih značajev vendar ni. Moč mojega dela je prav v tem, da spregleda Vera sama od sebe in potegne še Nika za seboj. Tisti, ki tega ne vidijo, naj roman še enkrat preberejo. Če je že zanje preveč, koliko je bilo tega šele zame, ko sem pisal. Delo bi nedvomno drugače izpadlo, če bi pritegnil vanj domobrance, se vživel v Lutariča, v Daneta in v druge fante, ki so videli v komunizmu zlo in največjo možno tragedijo slovenskega naroda. Ugoditi pa tudi vsakemu ne morem. Gospod Cepl pravi, da sem zajel vse glavne struje, za gospoda Brulca je premalo obdelan krščanski socializem. Nedvomno bi lahko tudi to razvlekli, lahko bi pa s tem v zvezi napisali nov roman. Krščanski socialisti so v prvem delu potegnili s komunisti, med vojno so jih komunisti onemogočili, Volkuna celo umorili, v četrtem delu jih pa ni. Jih tudi v Jugoslaviji ni...

Nestrpežem odgovori posebno močno g. Lenček, ki pravi, da je moje delo še vedno „kot Kristus v padec in v vstajenje mnogim, za nekatere kamen spotike, za druge luč v temi...“ Ali F. Rode, ko citira Jurijeve besede: „Edina resnična revolucija na Slovenskem je revolucija, ki jo je preživela Cerkev s svojimi mučenci, poniževanji, odvzetjem imetja, kar jo je privedlo od posvetnega klerikalizma na evangeljske pozicije.“ „Misel se mi zdi genialna in sem jo prvič slišal. O tem bi se dalo napisati knjigo“, pravi gospod Rode. Se z njim strinjam, kajti teh misli nisem namislil sam, ampak so kar same od sebe padle na papir in sem se potem čudil, odkod se je to vzelo...

Slovenskih duhovnikov jaz nikoli nisem imel za klerikalce, ampak za klene značaje, zveste služabnike božje in zavedne slovenske domoljube. Kako težek je duhovniški stan, vidim posebno zdaj, ko poučujem na jezuitski univerzi. Tile irski jezuiti imajo svoje napake, ampak so kempelci in jih imajo tudi študentje radi. Slovenski klerikalizem se je rodil iz slovenskega značaja. Doma je predvsem med politikilaiki. Veliko smo se tega naučili v stari Avstriji. Vočigled komunistične strahovlade in moralnega propada partijecev, slovenski klerikalizem niti senca komunističnega nasilja ni. Razliko pa je ustvarila seveda filozofija. Krščanstvo je navsezadnje še vedno to, kar je bilo od prvih Kristusovih dni: ljubezen do bližnjega, ne pa razredno sovraštvo. Kristjani iščemo v soljudeh dobro, komunisti pa vidijo povsod samo izkoriščevalce in sebičneže, ne samo zaradi marksizma, ampak so tudi sami takšni. Ljudstvo doma mora sejati, žeti, peljati v mlin, mesiti in peči, komunisti pa samo pokušajo, ko je vse na mizi. Da ljudstvo to vidi, je jasno, zato v komunističnih državah tudi žetev ni obilna, kriv pa je seveda Bog, ker jim nagaja z vremenom... Biološko so komunisti prav takšni ljudje kot vsi drugi, drugačni so samo zaradi svoje filozofije. Najprej idealisti, ki se borijo za siromake, so zanje in za svoje ideje pripravljani vsak trenutek umreti, zaradi svoje ideje postanejo seveda tudi morilci in to „v dobri veri“ in odtod potem, čim so na oblasti, vsa tragedija naroda, partijci pa moralni kreteni. Kakšna naivnost s strani Kocbeka, da je lahko tem ljudem in tej filozofiji nasedel. Jaz „Tovarišije“ nisem samo prebral, ampak jo preštudiral. O krščanskih socialistih bi lahko napisal nov roman, lahko pa tudi nje nekoliko bolj obširno obdelal – kot domobrance. Bo treba k 700 stranem pač še pripisati kakšnih dvesto.

Kako se komunizem lahko sprevrže po zmagi, je na svoj način povedal nek kritik, ko pravi o mojem romanu: „Prepričan sem, da bodo številni rojaki pretihotapili Vaš roman iz Trsta in iz Celovca preko meje in nato bo knjiga romala od roke do roke, skrivaj, kot nekaj letaki OF med okupacijo.“ To bo res in to gotovo ni partijecev v čast. In ker jim ni nasedel, je po vojni ostal tudi živko dober človek. Njega in konec mojega romana je najbolje raz-

umel in ocenil gospod Rode, ko pravi: „Konec je po svojem simbolizmu (objem domobranca Daneta in partizana Živka) in z mislijo na čudovita božja pota, preroški, čisto evangelijski, ki naznanja, Bog daj, kar se bo morda nekoč zgodilo. Več kot s celimi stranmi teksta je avtor povedal s simbolično gesto dveh nekdanjih borcev, ki se objameta.“

Napisano na en mah v Fairfieldu dne 6. maja 1984.

nazgledi

„Index librorum prohibitorum redivivus.“

Pod tem naslovom je izšel članek v „Novi reviji“ štev. 26-27 izpod peresa dr. Dimitrija Rupla. Članek obravnava posvetovalni sestanek, ki je bil 23. maja 1984 v Zagrebu in ki je razpravljalo o idejnem boju na področju kulture in ustvarjalnosti.

Dr. Stipe Šušvarja se spominjamo od „temeljnih vzgojnih jeder“, vendar ne bo odveč, če si še enkrat malo osvežimo spomin ob njegovem spisu „O nekaterih idejnih in političnih težnjah v umetniškem ustvarjanju, literarni, gledališki in filmski kritiki ter o javnih nastopih določenega števila kulturnih ustvarjalcev, ki vsebujejo politično nesprejemljiva sporočila“.

Poleg politične nestrpnosti, omejenosti v vprašanih družbene ureditve, vere in ideološke zgrajenosti (seveda komunistične), se dr. Šušvar odlikuje sedaj tudi po vsem, kar teži v ideološki pluralizem v kulturi.

Slovenski književniki, te „fleurs du mal“, cvetke zla, so mu še posebno pri srcu in je na zagrebškem sestanku ZKH pripomogel h katalogu avtorjev, ki niso sprejemljivi ideološko. Od Slovencev so prišli na ta indeks: E. Kocbek, Vitomil Zupan, Branko Hofman, Lojze Kovačič, Marjan Rožanc, Niko Grafenauer, Manca Košir, Jože Snoj, Dimitrij Rupel in še nekaj manj pomembnih.

Seveda gre za kriterije ortodoksni stare stalinistične garde, kjer so kulturnim delavcem določevali, kaj in kako naj pišejo. Zdi se, da slovenski kulturniki niso preveč navdušeni nad predpisano usmeritvijo, katero naj bi kot „inženirji duš“ morali izvajati nad slovenskim narodom.

ZKH se je obregnil tudi nad umetniki kot so Milan Kundera, Andrej Wajda, D. H. Lawrence itd.

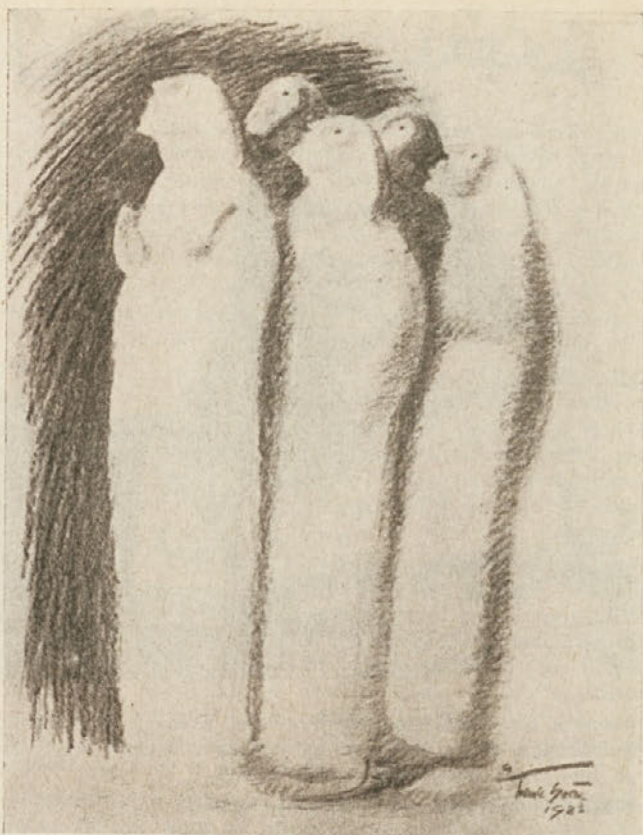
Kot piše dr. Dimitrij Rupel v „Novi reviji“ (štev. 26-27), so bili vsi jugoslovanski ustvarjalci kdaj zapleteni v polemiko z dr. Šušvarjem in ta bi jih potemtakem skušal samo onemogočiti, kar je pa zelo lahko pri sedanjih družbenih ureditvi.

Pomembna zgodovinska revija

„Acta Ecclesiastica Sloveniae 6“ prinaša zapiske ljubljanskega škofa Tomaža Hrena, ki osvetljujejo z nove strani njegovo delovanje. O stvari poroča cerkveni zgodovinar dr. Metod Benedik. V istem zvezku je obdelal prof. Martin Jevnikar delo beneškega duhovnika in narodnega buditelja Ivana Trinka po podatkih, ki jih je dobil v „Arhivu videmske pokrajine“. Znani etnolog in prireditelj slovarja stare prekmurščine, dr. Vili Novak pa je prispeval uvod k delu proučevalca prekmurske preteklosti, Ivana Škrabarja, ki je lani februarja umrl in ki je z zgodovinskimi podatki prikazal delo pridigarjev v Petanjcih.

Protesti

Več zahodnonemških pisateljev, na čelu z Güntherjem Grassom in Heinrichom Böllom ter Ingeborgom Drewitzem, je protestiralo proti zaporu poljskega pisatelja Marka Nowakowskega. V isti zadevi je ostro protestiral tudi nemški PEN klub in znana publicistka in izdajateljica tednika „Die Zeit“, Marion por. Donhoff, poleg Karla Dedeciusa, znanega prevajalca poljske literature in direktorja „Nemško-poljskega instituta“ (Deutsche-Polen Institut) v Darmstadt. Ti so intervenirali za Marka Nowakowskega za čas obiska poljskega poslanika v Kölnu Tadeusza Olechowskega. Marek Nowakowski je napisal: „Poročilo o vojnem stanju“ v pariški „Kulturi“.

Risba akad. kiparja Franceta Goršeta, tudi eden od dobitkov umetniške loterije SKA

Za stoletnico rojstva rumunskega pisatelja Panait Istratie je francoska založba „Gallimard“ izdala „Le pelerin du coeur“, ki je neke vrste avtobiografija tega balkanskega naturalističnega pisatelja, imenovanega „balkanski Gorki“. Odkril ga je Romain Rolland in je nato začel pisati v francoščini. V knjigi je dosti še neobjavljenega gradiva, ali pa objavljenega samo v takratnih časnikih, ni pa prišlo v njegova zbrana dela. Panait Istratie se je rodil v Brajli in je umrl v Bukarešti l. 1935 in je bil eden prvih pisateljev, ki se je odločil pisati proti razmeram v SZ.

Iz ječe je bil izpuščen Adam Michnik, ki je veljal za svetovalec sedaj prepovedanega sindikata „Solidarnost“. Michnik je pisatelj in profesor zgodovine. Zaprt je bil od decembra l. 1981 do amnestije 21. jul. 1984. Bil je obtožen zarotništva in protidržavnega delovanja.

Nekateri njegovi izreki so prišli že v antologije in so jih poznali tudi v Sloveniji, tako: „Socializem z ljudskim obrazom, ali komunizem z zbitimi zobmi“.

Ljubljansko „Delo“ z datumom 5. julija se sprašuje, kako je mogoče, da so na Primorskem zmogli ustvariti tako kvaliteto revijo, kot je L'ora del racconto (Pripovedna ura), ki jo upravlja Tulio Bressan z dvema odboroma, ki sta sestavljena po eni strani s profesorji, pedagogi in pisatelji, po drugi pa s študenti. Pri „L'ora del racconto“ sodeluje tudi padovanski prof. slavistike, Martin Jevnikar, ki je predstavil in priporočil do sedaj še ne prevedene slovenske mladinske pisatelje in slovenska mladinska dela. Revija se ukvarja s predstavitvijo knjig, njihovo oceno, prireja kolokvije, budi zanimanje za res kvalitetne knjige, organizira sestanke med pisatelji in bralci, obenem pa skrbi tudi za italijansko manjšino v Jugoslaviji. Na njenem programu je tudi predvajanje mladinskih filmov.

Da popravi zamudništvo v pornografiji, je nova zbirka „Dotik“ izdala s pomočjo „Državne založbe“ kar tri knjige: Henryja Millerja „Seksus“, Charlesa Bukovskega „ženske“ in Emmanuelle Arsan „Emmanuelle“. Recenzent je pripomnil v ljubljanskem „Delu“, da smo Slovenci še vedno vključeni v neke vrste prastarih okovih sramežljivosti, leporečnosti, „da se vedno oklepamo prastarih tabujev“. Upajmo, da medtem ko drugod, med srednje kulturnimi narodi načrtno zavirajo povratek k poživljenju, pomoč „Državne založbe“ novi zbirki ne bo pomoč pri kopanju lastnega groba pri poplavi erotičnih in pornografskih knjig.

T. B.

naša knjižna izdanja 1984

Potem ko je ob koncu lanskega leta SKA poslala v svet prve izvide obširnega literarnega dela, roman pisatelja dr. Franka Bükviča VOJNA IN REVOLUCIJA, ni naša založba letos izdala še nobenega knjižnega dela, dasi jih je že pred meseci napovedala kot izdanja tekoče sezone, ki se zaključijo meseca februarja. Vzrok zakasnitvi je to pot v prvi vrsti preobloženost obeh slovenskih tiskarn, tako „Editoriala Barage“ kot tiskarne Vilko. Vendar obstoji upanje, da bo mogoče do konca poslovnega leta izdati vse štiri napovedane knjige.

Prva knjiga izbranih razprav in člankov pokojnega ustanovnega člana, ki je pred desetimi leti umrl v Avstriji, dr. Ignacija Lenčka, bo imela naslov „**RAST V RESNICI IN LJUBEZNI**“. Profesor Alojzij Geržinič, ki jo je uredil in zanjo napisal tudi cris avtorjevega življenja in dela, je iz množice gradiva izbral nad 40 razprav in člankov in jih uredil v pet delov: ...iz bogastva resnice...; Človeku se hoče trdnih točk; Človek - sam sebi največja uganka; Nov čas - nova vprašanja; Obrazi treh mislecev. Knjiga bo obsegala skoraj 500 strani besedila. Izid tega vsebinsko bogatega izdanja je predviden za začetek meseca novembra.

Dočim je stavljenje te knjige terjalo precej časa, bo nasprotno drugo letošnje izdanje: **PESNIŠKA ZBIRKA TINETA DEBELJAKA** ml. brž pripravljena za tisk in upamo ta literarni biser ponuditi rojakom že za božične praznike.

Tretje napovedano izdanje je v glavnem že dogotovljeno.

Avtor dr. Marko Kremžar je napisal nekaj katekizem krščanske družbene ureditve pod naslovom: „**OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE**“. V uvodu svojega dela je med drugim takole razložil aktualnost teh razmišljanj: „Iz daljave ni mogoče videti podrobnosti gorske pokrajine, njene obrise pa zaznamo od daleč bolje, kakor iz bližine. Zato je prav, da razpravljamo o obrisih naše bodoče družbene ureditve, dokler je ta še zastrta po časovni razdalji. Tako moremo razpravljati o njej mirneje in prav zato temeljiteje, kakor bi to mogoče tedaj, ko jo bomo imeli tik pred seboj.“

Zgolj naključje je, da je bil avtor tega dela pred kratkim izbran za novega načelnika večinske slovenske politične skupnosti v izseljenstvu. Ta knjiga njegovih globokih razmišljanj o obrisih družbene preosnove na sploh, posebej še slovenske v prihodnosti, nam potrjuje posrečenost izbire in nam daje upanje za svetlejšo bodočnost našega izseljenstva.

Zadnje izdanje v letu okrog tridesetletnega jubileja SKA bodo pa **PESMI FRANCETA PAPEŽA**. Avtor je pri SKA v njenih prvih letih izdal svojo prvo pesniško zbirko pod naslovom Osnovno govorjenje (leta 1957), ki jo je sam ilustriral z lesorezi. Od tedaj je prešlo več kot 27 let, v katerih je pesniška in ustvarjalna sila rojevala nove in nove pesnitve, ki jih bo Papež kakih 60 uvrstil v to novo zbirko svoje ustvarjalne dozorelosti. Kot Osnovno govorjenje bo tudi to zbirko pesnik sam opremil in ilustriral, pač na najbolj svoj, značaju pesnitev odgovarjajoči način.

vsebina knjige RAST V RESNICI IN LJUBEZNI

Življenjska pot dr. Ignacija Lenčka, njegova osebnost in seznam njegovih spisov.

...iz bogastva resnice...

Steber in temelj resnice

Še vedno ne razumemo

Moralni temelji misijonske akcije

Nekateri problemi teološkega študija

Človeku se hoče trdnih točk

Veritatem facientes in caritate

Čas na tribuni

Shčlastika

O sv. Tomažu Akvinskem

Osnove modernistične miselnosti

Paščava raste

Pismo iz Nemčije

Iz étike narodnosti

O literaturi

Kino - da ali ne

Človek - sam sebi največja uganka

Človek po svoji naravi

v nadnaravnem svetu

podoba Kristusova

Človek v nevarnosti

Krščansko pojmovanje ženinega poslanstva

Fragmenti o napuhu

Ljubezen: Zapoved

Do sovražnikov

Tri rane ljubezni

Širokosrčnost kot geslo

Zvestoba

Čistost: Blagor čistim

Zapoved čistosti

Osnovna zahteva čistosti

V samskem življenju

Nečiste skušnjave

Moralna priprava na zakon

Novi čas - nova vprašanja

Knaus-Oginova teorija in nravna načela

Cerkveni odloki proti sterilizaciji

Rasa in morala

„Moderna evtanazija“

Nravna obveznost državnih zakonov

Dobiček kot brezdelni dohodek

Gospodarska podjetnost in morala

Obrazi treh mislecev

Aleš Useničnik

Franc Ksav. Lukman

Alojzij Odar

božič, da bo pravočasno na voljo kot nad vse primerno praznično darilo.

Stalnim kupcem naših knjig bomo tudi to delo takoj po izidu poslali in se priporočamo za zadevno nakazilo.

Cena v platno vezanemu izvodu bo 12 USA dolarjev, v karton vezanemu pa 10 dolarjev. V Argentini se dolar obračuna po vsakokratnem uradnem kurzu.

Pet socialističnih zapovedi:

- 1) Ne misli!
- 2) Če misliš, ne govori!
- 3) Če misliš in govoriš, ne piši!
- 4) Če misliš, govoriš in pišeš, ne podpisuj se!
- 5) Če misliš, govoriš, pišeš in se podpisuješ - potem se ne čudi!

„Kultura“ štev. 5. Pariz. 1984.

Razprave naših članov objavljene v Sloveniji:

V Zborniku **Redovništvo na Slovenskem 1.** sodelujeta tudi sodelavca SKA, Maver Grebenc, ki je prispeval razpravo a razvoju cistercijanskih samostanov Stične in Kostanjevice, in pokojni France Dolinar, ki je opisal pomen in vpliv benediktincev v življenju in kulturi zahoda in Slovenije.

IZDANJA SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

58. KOMAR, Milan, **POT IZ MRTVILA**, 1965, 112 str. Razprave (S tokovi proti tokovom; Korenine kačurstva; Borba in ljubezen; Pot iz mrtvila; Preprostost in poenostavljanje; Pravica do drugačnosti; Kratki eseji) obsegajo zakladnico misli in načel življenju na pot. (U\$S 5.)
59. **MEDDOBJE IX**, 1-3, 1965. Letnik obsega 299 str. Prvo številko so uredili Simčič, Jurčec in Vodeb. Drugi zvezek IX. letnika pa Ruda Jurčec sam. Ovitek: arh. Marjan Eiletz. (U\$S 14.)
60. HRIBOVŠEK, Ivan, **PESEM NAJ ZAPOJEM**, 1965, 101 strani in XXVI strani uvoda in opomb T. Debeljaka. Oprema in lesorezi: arh. Jure Vombergar. (U\$S 8.)
61. MAUSER, Karel, **LJUDJE POD BIČEM III**, 1966, 430 strani. Opremil: J. Vombergar z uporabo linorezov B. Remec iz Črne maše. S pričujočim tretjim delom se zaključuje prva slov. leposlovna trilogija iz časa okupacijskih in prvih poveljnih let v Sloveniji, napisana v zdomstvu. Slovenski ljudje trpe pod bičem, ki ga zdaj vihti Italijan, zdaj Nemeč, najbolj pa komunist. (U\$S 15.)
62. **MEDDOBJE IX**, 4-6, 1966. (U\$S 14.)
63. **MEDDOBJE X**. letnik, 1-3, 1967. Uredil Ruda Jurčec. Letnik obsega 319 strani. Drugi zvezek je začel urejevati R. Jurčec, končal pa Tine Debeljak. Ovitek: Marjan Eiletz. (U\$S 14.)
64. BRUMEN, Vinko, **ISKANJA**, 1967, 283 strani. Opremil arh. Božidar Bajuk. Zbirka misli, ki jih je avtor napisal ob opazovanju in študiju zdomske skupnosti, predvsem argentinske. Naslov poglavij: Brez vodnikov in luči. Od načel do dejanj. Misli o kritiki. Naseljenci in narodnost. Največja pa je ljubezen. (b.: U\$S 7, v.: 10.)
65. GERZINIČ, Alojzij, **PREGLED SVETOVNE KNJIŽEVNOSTI**, 1967, 71 strani. (U\$S 3.)
66. **MEDDOBJE X**, 4-6, 1969. (U\$S 14.)
67. **VREDNOTE V**. knjiga, 1968, 201 strani. Uredil R. Jurčec. (U\$S 10.)
68. ŠOUKAL, Milena, **PESMI**, 1969, 43 strani. Opremil arh. J. Vombergar. (U\$S 5.)
69. **MEDDOBJE XI**, 1, 1970, Celotni letnik obsega 320 strani. Uredil konzorcij. Opremil France Papež, diagramiral Marjan Eiletz. (U\$S 7.)
70. **VELIKONJA**, Narte, **ZANKE**, 1969, 241 strani. Uredil in sklepno besedo napisal Tine Debeljak. Opremil arh. Jure Vombergar. Novele bodo pravo odkritje za one, ki poznajo Velikonjo samo kot pisatelja domačijske povesti, ne pa kot psihološkega opisovalca kolektivnih skupin (hiralcev, bolnikov) ter detektivskih reševanj psiholoških „zank“. (b.: U\$S 8, v.: U\$S 11.)
71. **MEDDOBJE XI**, 2. (U\$S 7.)
72. **MEDDOBJE XI**, 3. (U\$S 7.)
73. MAUSER, Karel, **NA OZARAH**, 1970, 373 strani. Zbirka črtic Na Ozarah je 25. knjiga izrazitega in najbolj priljubljenega emigracijskega pisatelja. (U\$S 8.)
74. **MEDDOBJE XI**, 4. (U\$S 7.)
75. **DEBELJAK**, Tine - **REMEC**, Bara, **ŽALOST ZMAGOSLAVJA**. Poljska vojna in emigracijska lirika med drugo svetovno vojno 1939-1945, 1970, 111 strani. (U\$S 6.)
76. **MEDDOBJE XII**, 1, 1970. Celotni letnik obsega 320 strani. Uredil in opremil France Papež. (U\$S 7.)
77. **ILIJA**, Alojz, **HUDA PRAVDA**, 1971, 351 strani. Huda pravda je povest iz domobranskega življenja na postojanki nekje v Sloveniji v času od binkošti 1944 do maja 1945, v dobi najusodnejših odločitev. Ovitek: arh. Jure Vombergar. (b.: U\$S 8, v.: U\$S 11.)
78. **KOS**, Vladimir, **LJUBEZEN IN SMRT. IN ŠE KAJ**. Pesmi iz Daljnega vzhoda. Ilustrirala Bara Remec. (U\$S 8.)
79. **MEDDOBJE XII**, 2. (U\$S 7.)
80. **MEDDOBJE XII**, 3. (U\$S 7.)
81. **AVRELIJ AVGUŠTIN**, **KNJIGA O VERI, UPANJU IN LJUBEZNI** (Enhiridij), 1972, 112 str. 2. izdaja. Prevedel Fr. K. Lukman. Enhiridij obsega nauk Cerkve, ki ga razlaga odličen učitelj. Obsega tudi posebnosti Avguštinovega religioznega genija. Njegove intuicije o najglobljih krščanskih skrivnostih, ki o njih ni le poznejša teologija uveljavila svoje svobodne presoje, ampak je tudi cerkveno učenštvo drugače razsodilo. (U\$S 7.)
82. **MEDDOBJE XII**, 4. (U\$S 7.)
83. **MEDDOBJE XIII**, 1. Celotni letnik obsega 336 strani. Uredil in opremil France Papež. (U\$S 7.)
84. **MEDDOBJE XIII**, 2. (U\$S 7.)
85. **MEDDOBJE XIII**, 3. (U\$S 7.)
86. **MEDDOBJE XIII**, 4. (U\$S 7.)
87. **BÜKVIČ**, Frank, **LJUDJE IZ OLŠNICE**, 1973, 315 str. Olšnica je ostala oznaka za človeka Slovenske Krajine, ki je našel v Bükviču novega oblikovalca, kiparskega klesarja karakterjev, ki so z njim stopili v slovensko književnost. Ovitek: Marjan Eiletz. (b.: U\$S 7, v.: U\$S 10.)
88. **MEDDOBJE XIV**. letnik, 1-2, 1974. Uredil in opremil F. Papež. Celotni letnik obsega 336 strani. (U\$S 14.)
89. **MEDDOBJE XIV**, 3. (U\$S 7.)
90. **MEDDOBJE XIV**, 4. (U\$S 7.)
91. **MAROLT**, Marijan, **JOŽE PETKOVŠEK**. Življenjepišna povest, 1975, 299 strani. V leposlovni obliki pripovedano življenje slikarja Jožeta Petkovška. Izdajo dopolnjujejo T. Debeljaka življenjepiš M. Marolta (251-299) in študija dr. Rajka Ložarja o slikarju Petkovšku (7-20) in o umetnostnem zgodovinarju Maroltu (237-250). Ovitek: Andrej Makek. Knjiga vsebuje tudi 24 fotografij. (b.: U\$S 7, v.: U\$S 10.)
92. **MEDDOBJE XV**, 1. Celotni letnik obsega 336 strani. Uredil in opremil France Papež. (U\$S 7.)
93. **KUNSTELJ**, France, **BUTARA**, 1975, 263 strani. Uredil T. Debeljak. Ovitek: Ivan Bukovec. Močne novele in črtice, podobne Mauserjevim, toda z lastno pisateljsko osebnostjo. (b.: U\$S 8, v.: U\$S 10.)
94. **MEDDOBJE XV**. letnik, 2. (U\$S 7.)
95. **MEDDOBJE XV**, 3. (U\$S 7.)
96. **MEDDOBJE XV**, 4. (U\$S 7.)
97. **MEDDOBJE XVI**, 1. Uredil in opremil F. Papež. Letnik obsega 336 strani. (U\$S 7.)
98. **MEDDOBJE XVI**, 2. (U\$S 7.)
99. **PAPEŽ**, France, **ZAPISI IZ ZDOMSTVA**, 1977, 159 str. Ti zapisi so nastali kot odmev življenja v slovensko zdomsko problematiko. Niso samo kritika - oblikovani so v literarni, včasih vizijski in poetični besedi, drugokrat prikazujejo gola zgodovinska dejstva. Ovitek in ilustracije: F. Papež. (U\$S 7.)
100. **BALANTIČ**, France, **ZBRANO DELO**, 1976, 237 strani. Uredil in opremil France Papež. Balantič je živa in vredna beseda, polna mladostnega čustva, ki nosi v sebi prvine kaotičnega časa; je cvet, ki se nenadoma, v oblačnih jesenskih dneh, polnih gnilobe, odpre s pomladnimi barvami in vonji, vendar ne more dolgo živeti. (b.: U\$S 15, v.: U\$S 18.)
101. **MEDDOBJE XVI**, 3-4. (U\$S 14.)

CORREO ARGENTINO CORR. CENTRAL Y SUC 6	TARIFA REDUCIDA CONCESION 232
	R. P. I. 201682

GLAS je glasilo Slovenske kulturne akcije. Urejuje ga tajništvo. Tisk Editorial Baraga del Centro Misional Baraga, Colón 2544, 1826 Remedios de Escalada, Pcia. Buenos Aires, Argentina. Vsa nakazila na ime in naslov: Alojzij Rezelj, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires 1407, Argentina. - Editor responsable Slovenska kulturna akcija (Andrés J. Rot), Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires 1407, Argentina.